

Godt tilsyn er etterspurt vare!

Forandring og endring er «tidens melodi». Våre oppdragsgivere, det vil si departementene på våre fagområder, er tydelige på at endringstakten må opp både i tjenestene og i forvaltningen. Vi må stille oss spørsmålet om vi fyller våre ulike roller på en god nok måte eller om vi må finne en bedre balanse i det samlede samfunnsoppdraget som myndighetsutøver, overordnet faglig tilsynsmyndighet, fagdirektorat for tilsyn og samfunnsaktør. Endring vil fordre evne og vilje til at vi er nysgjerrige på nye måter å arbeide på. Dette vil utfordre oss både som organisasjon og som individer. I 2018 startet vi et endringsprosjekt som må åpne for at vi bruker vår kompetanse og kapasitet, slik at vi samlet sett løser vårt samfunnsoppdrag på en mer effektiv og fremtidsrettet måte.

Årets tilsynsmelding preges av at vi prioriterer sårbare grupper som trenger samfunnets omsorg og beskyttelse – både fra barnevern-, helse- og sosialtjenesten. Mennesker med psykiske lidelser og samtidig rusmisbruk trenger et kompetent og sammenhengende tjenestetilbud. Ti år etter forrige landsomfattende tilsyn med dette tjenesteområdet er det fremdeles svakheter når det gjelder faglighet og kompetanse og det er utfordringer og svikt knyttet til integrerte, samordnede utrednings- og behandlingstiltak. Det er solid dokumentasjon på at integrert behandling av rusproblematikk og psykisk lidelse er et suksesskriterium. Det er grunnlag for å stille spørsmål om dagens organisering av tjenestetilbudet er optimalt for brukerne.

” – hensiktsmessig brukerinvolvering i alle former for tilsyn er målet vårt.”

Nye varselordninger for den kommunale helse- og omsorgstjenesten og pasienter/pårørende og oppgaver knyttet til tilsyn med digitale løsninger forutsetter utvikling og vekst i tilsynsmyndigheten. Vi tar dette som en anerkjennelse for vårt arbeid, men det skaper forventning og forpliktelse.

Det er flere aktører som beiter på felles utmarker. Riksrevisjonen, Sivilombudsmanen, uavhengige granskninger og media retter oppmerksomhet

mot innhold og kvalitet i velferdstjenestene. Er dette et uttrykk for at tilsynet er under press og at kvaliteten på tilsynsetatens arbeid har blitt svakere? Jeg tror ikke det, men oppmerksomheten på vårt arbeid har økt. Vi må undersøke, bedømme, konkludere og følge opp på en metodisk god og etterrettelig måte. På vårt beste bidrar vi til å redde liv! Et sterkt utsagn, men det bygger på solide funn fra tilsyn med tilbudet til personer med mulig blodforgiftning (sepsis). Virksomhetene har ved dette landsomfattende

tilsynet vist at aktiv bruk av tilsynserfaringer bidrar til endringer og varige forbedringer. Dette er dessverre ikke det allmenne inntrykket – funn fra andre tilsyn viser at tjenestene har en tendens til å repetere gamle feil. Dette utgjør en alvorlig trussel mot pasientsikkerhet og kvalitet i tjenestene.

Vi må bety en forskjell for folk. Skal vi klare det må vi ha et aktivt og kreativt samarbeid med våre brukere – hensiktsmessig brukerinvolvering i alle former for tilsyn er målet vårt. Vi etablerte et brukerråd i 2018 som vil være en viktig arena for å utvikle fremtidens tilsyn.

Vi har gjennomgått 106 barnevernssaker som har vært behandlet i fylkesnemndene. Vi ser at det er stor variasjon i kvaliteten i kommunalt barnevern. Mye må forbedres, ikke minst når det gjelder barn og unges medvirkning. Vi vil bruke resultatene i utviklingen av tilsyn med barnevernet og oppfordrer andre aktører til å gjøre det samme i sitt arbeid med å utvikle et barnevern til barnas beste.

Statens helsetilsyn og fylkesmannen utgjør det samlede tilsynsorganet. I 2019 har vi 10 fylkesmannsembeter. Det blir færre embeter, men ulikhetene i organisatoriske løsninger og størrelse øker. Dette vil gi nye utfordringer med tanke på overordnet faglig ledelse av godt tilsyn og tiden er moden for spesialisering av enkelte tilsynsoppgaver. Forandringer kan oppleves krevende, men vårt arbeid med å bidra til å styrke kvalitet og brukersikkerhet og tillit til tjenestene, må gjøres med uforminskert kraft.

God lesning!

Jan Fredrik Andresen